Lietas Nr.C33411313

S P R I E D U M S
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ
Liepājā 2016.gada 13.janvārī

Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija:
tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese R.VĪVA
tiesneses A.KLAIŠE un Z.ZAICEVA
ar tiesas sēdes sekretāri L.JANKĒVICU

izskatīja atklātā tiesas sēdē sakarā ar /pers. A/ apelācijas sūdzību par Saldus rajona tiesas 2015.gada 20.maija spriedumu civillietu AS "Latvijas Gāze" prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Civillietu tiesas kolēģija

k o n s t a t ē j a :

2013.gada 8.jūlijā AS "Latvijas Gāze" cēlusi Rīgas rajona tiesā prasību pret /pers. A/, lūdzot piedzīt Ls 3626,77 (5160,43 EUR) un tiesāšanās izdevumus, ko sastāda: valsts nodeva Ls 310,07 (441,19 EUR) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 3,30 (4,70 EUR). Prasība pamatota ar Ministru kabineta 2008.gada 16.decembra noteikumiem Nr.1048 "Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi" 1.2., 3., 12., 21., 34., 36,2., 46., 56., 58., 59., 65., 69., 72., 87.punktu, Enerģētikas likuma 18.pantu un Civillikuma 1587., 1828., 2107., 2109., 2004. un 2021.pantu.

Ar Rīgas apgabaltiesas priekšsēdētājas 2014.gada 27.februāra rezolūciju civillieta saskaņā ar Civilprocesa likuma 32.[1]pantu nodota izskatīšanai Saldus rajona tiesai.

Ar Saldus rajona tiesas 2015.gada 20.maija spriedumu prasība apmierināta pilnībā. Tiesa konstatējusi, ka lietā nav strīda, ka 2012.gada 21.martā atbildētājas īpašumā veikta dabasgāzes patēriņa skaitītāja noņemšana un konstatēta bojāta skaitītāja uzskaites mehānisma rūpnieciskā plomba – kniede. Par skaitītāja noņemšanu sastādīts akts un atslēgta gāzes padeve. Atbildētāja nav apstrīdējusi gāzes patēriņa skaitītāja bojājumus un faktu, ka skaitītāja bojājuma rezultātā viņai samazināts uzskaitītās dabasgāzes patēriņa apjoms un radīta iespēja dabasgāzi patērēt bez maksas.

Atbildētāja atzinusi, ka viņai atbilstoši Ministru kabineta 2008.gada 16.decembra noteikumu Nr.1048 "Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi" 56., 58., 59. un 87.punktam ir pienākums samaksāt prasītājai par izlietoto dabasgāzi un kompensāciju divkāršā apmērā. Lietā nav strīda, ka izlietotās dabasgāzes daudzums, atbilstoši iepriekš minēto noteikumu 87.punktam, aprēķināms saskaņā ar prasītājas 2010.gada 5.jūlijā apstiprinātās Norēķinu kārtības par dabasgāzi mājsaimniecībās lietotājiem noteiktajām dabasgāzes diferencētajām patēriņa normām, ņemot vērā dzīvojošo personu skaitu un apsildāmo platību.

Tiesa konstatējusi, ka lietā ir strīds par aprēķinā iekļaujamo atbildētājas dzīvojamās mājas apsildāmo platību. Atbildētājas nekustamā īpašuma tehniskajā pasē norādītā telpu grupa, kura apzīmēta kā dzīvojamā platība ar apkuri nav identificējama ar dzīvojamās mājas kopējo apsildāmo platību Norēķinu kārtības par dabasgāzi mājsaimniecības lietotājiem 1.pielikuma izpratnē, jo maz ticama ir iespēja, ka papildus dzīvojamām telpām netiek apkurinātas arī atsevišķas palīgtelpas, piemēram, virtuve.

Tiesa ņēmusi vērā, ka atbildētāja saņēmusi prasītājas 2012.gada 18.jūnija pretenziju par parādu Ls 3626,77, kurā prasītāja norādījusi, ka atbildētāja prasītājai nav iesniegusi īpašuma inventarizācijas plānu.

Līdz 2013.gada 8.jūlijam, kad prasītāja cēlusi tiesā prasību par parāda piedziņu, atbildētāja pretenzijas par aprēķināto parāda summu nav cēlusi un nav iesniegusi pierādījumus, ka aprēķinā iekļautā aprēķinātā apsildāmā platība neatbilst faktiskajai situācijai.

Tiesa kritiski vērtējusi atbildētājas apgalvoto, ka viņai piederošajā īpašumā ir alternatīvie apkures veidi, norādot, ka šādi pierādījumi lietā nav iesniegti.

Atbildētāja/pers. A/ iesniegusi apelācijas sūdzību par Saldus rajona tiesas 2015.gada 20.maija spriedumu, lūdzot to noraidīt daļā par 3186,68 EUR piedziņu. Norāda, ka atzīst prasību daļā par parāda 1973,75 EUR piedziņu. Uzskata, ka pirmās instances tiesa taisījusi pretrunīgu spriedumu, sprieduma motīvu daļā norādot, ka prasība par parāda piedziņu ir pamatota un apmierināma daļēji, savukārt, rezolutīvajā daļā prasību apmierinot pilnīgi.

Norāda, ka pirmās instances tiesas sēdē pēc būtības nav apstrīdējusi faktu, ka dabasgāzes skaitītājam KG-2 Nr.1172511, kurš uzstādīts viņai piederošajā īpašumā, pēc tā noņemšanas, konstatēti bojājumi, taču apzināti skaitītāju nav bojājusi. Prasītājas pārstāvji iepriekš vairākkārt pārbaudījuši skaitītāja stāvokli un bojājumi nav konstatēti, bet patērētās dabasgāzes daudzums vairāku gadu garumā bijis līdzīgs.

Nepiekrīt prasītājas veiktajam aprēķinam par parāda summu, proti, kā noteikta apsildāmā platība. Ministru kabineta 2008.gada 16.decembra noteikumu Nr.1048 "Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi" 46.punktā apstiprināta Norēķinu kārtība par dabasgāzi mājsaimniecības lietotājiem. Norēķinu kārtības pielikumā Nr.1. nav norādīts, kas ietilpst apsildāmajā platībā. Prasītāja, izmantojot izdruku no kadastra informācijas sistēmas datiem, izvēlējusies platības, kuras uzskatījusi par apsildāmām, nepaskaidrojot, kāpēc tieši izdrukā norādītās platības uzskatāmas par apsildāmām. Aprēķini veikti pieņemot, ka apsildāmā platība ir 123 m^2, kas neatbilst izdrukā norādītajai platībai. Pirmās instances tiesa spriedumā nav vērtējusi, ka no kadastra informācijas datiem redzama dzīvokļa dzīvojamā platība 57,2 m^2. Savukārt no pirmās instances tiesā iesniegtās nekustamā īpašuma tehniskās pases redzams, ka dzīvokļa mājas dzīvojamā platība ar apkuri ir 57,2 m^2, līdz ar to arī apsildāmā platība atbilst minētajai platībai un tie ir identiski jēdzieni. Tiesa aprobežojusies ar secinājumu, ka maz ticams, ka papildus dzīvojamām telpām netiek apkurinātas arī atsevišķas palīgtelpas, piemēram virtuve.

Norāda, ka neviens normatīvais akts un starp pusēm noslēgtie līgumi viņai neuzliek par pienākumu pēc pieprasījuma iesniegt prasītājai īpašuma tehniskās inventarizācijas lietu. Bez tam viņai nosūtītajā 2012.gada 18.jūnija pretenzijā Nr.20-4-3.7/8277P nav veikts nekāds aprēķins par parāda summu. Parāda summa detalizēti atšifrēta tikai pielikumā pie prasības pieteikuma, kas iesniegts tiesā.

Prasītājas 2012.gda 11.aprīļa vēstuli Nr.20-4-3.1/1219 par dabasgāzes padeves pārtraukšanu, nav saņēmusi. Tādēļ nebija informēta par

nepieciešamību iesniegt prasītājai īpašuma inventarizācijas plānu. Tiesa spriedumā nepamatoti norādījusi, ka viņa ir saņēmusi prasītājas 2012.gada 18.jūnija pretenziju par parādu Ls 3626,77, kurā prasītāja ir norādījusi uz to, ka atbildētāja nav iesniegusi īpašuma inventarizācijas plānu.

Novērtējot lietā esošos pierādījumus un apelācijas sūdzības motīvus, Civillietu tiesas kolēģija secina, ka pirmās instances tiesas spriedums daļā par pamatparāda 1973,75 EUR piedziņu nav pārsūdzēts un ir stājies likumīgā spēkā, bet pārējā daļā AS "Latvijas Gāze" prasība ir pamatota un apmierināma.

Tiesas kolēģija konstatē, ka saskaņā ar zemesgrāmatu nodalījuma norakstu atbildētāja ir nekustamā īpašuma /adrese/ īpašniece (lpp.9-10).

1994.gada 1.maijā starp pusēm noslēgts līgums Nr.5102 par dabasgāzes piegādi gazificētā objektā /adrese/ (lpp.8) un 2001.gada 26.janvārī objektā uzstādīts dabasgāzes patēriņa skaitītājs G4BK Nr.1172511 (lpp.11).

2012.gada 21.martā sastādīts akts Nr.23 par norēķinu uzskaites mēraparāta vai dabasgāzes patēriņa skaitītāja maiņu atbildētājas īpašumā, kurā fiksēts, ka bojāta skaitītāja G4BK Nr.1172511 uzskaites mehānisma rūpnieciskā plomba-kniede, ar skrāpējumiem deformēta stiprinājuma plāksnīte, vaļīga kniede (lpp.12). Savukārt 2012.gada 11.aprīlī sastādīts akts Nr.100-19 par noņemtā gāzes skaitītāja G4BK Nr.1172511 laboratoriskās pārbaudes rezultātiem, kurā konstatēts, ka skaitītāja mehānisma vāciņa rūpnieciskā plomba ar stiepli un tās stiprinājuma ieliktnis vāciņā ir ar iejaukšanās pazīmēm, uz mehānisma plastmasas korpusa ir vairāki asi skrāpējumi sānos, augšdaļā un apakšdaļā, plombēšanas kniede nav atbilstoša standarta izmēram. Bojājumi liecina par tīšām darbībām, lai radītu iespēju patērēt dabasgāzi bez faktiskas uzskaites, lietojot skaitītāju bez uzskaites mehānisma vai izmainot tā rādījumus.

Kārtību, kādā sistēmu operators (prasītāja) nosaka faktiski patērētās dabasgāzes daudzumu, kā arī kompensācijas apmēru un aprēķināšanas kārtību, ja sistēmas operators konstatē, ka lietotājs ir pārkāpis šos noteikumus vai līgumu par dabasgāzes piegādi, un tāpēc lietotājam ir samazināts uzskaitītās dabasgāzes patēriņa apjoms vai radīta iespēja dabasgāzi patērēt bez maksas nosaka Ministru kabineta 2008.gada 16.decembra noteikumu Nr.1048 "Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi".

Minēto Ministru kabineta noteikumu 34.punkts paredz, ka ēkas (būvju) īpašnieks ir atbildīgs par attiecīgajā ēkā (būvē) esošo dabasgāzes apgādes sistēmu un tās darbību, tāpēc tiesas kolēģija atzīst, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas arguments, ka viņa nav apzināti bojājusi gāzes skaitītāju, nevar ietekmēt konkrētā strīda izlemšanu.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2008.gada 16.decembra noteikumu Nr.1048 "Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi" 56.punktu, ja sistēmas operators konstatē šo noteikumu vai līguma pārkāpumu, kura dēļ lietotājam ir samazināts uzskaitītās dabasgāzes patēriņa apjoms vai radīta iespēja dabasgāzi patērēt bez maksas, lietotājs samaksā sistēmas operatoram par izlietoto dabasgāzi, kā arī kompensāciju. 87.punkts paredz, ka pārkāpuma rezultātā izlietotās dabasgāzes daudzumu mājsaimniecības lietotājam operators aprēķina saskaņā ar sistēmas operatora apstiprinātajā norēķinu kārtībā noteiktajām dabasgāzes diferencētajām patēriņa normām. Savukārt noteikumu 58.punkts paredz, ka sistēmas operators noteikumu 56.punktā paredzēto kompensāciju nosaka reizinot aprēķināto izlietotās dabasgāzes daudzumu ar tarifu divkāršā apmērā, minētais izriet arī no pušu noslēgtā dabasgāzes piegādes līguma 3.3.punkta.

Tiesas kolēģija, izvērtējot pušu sniegtos paskaidrojumus pirmās instances tiesā un apelācijas sūdzībā norādīto, konstatē, ka lietā nav strīda par noņemtajam dabasgāzes skaitītājam konstatēto bojājumu un to, ka atbildētājai ir pienākums Ministru kabineta noteikumos paredzētajā kārtībā veikt samaksu par izlietoto dabasgāzi un samaksāt kompensāciju divkāršā apmērā.

Lietā nav strīda arī par to, ka izlietotās dabasgāzes daudzums atbilstoši Ministru kabineta 2008.gada 16.decembra noteikumu Nr.1048 "Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi" 87.punktam ir aprēķināms saskaņā ar atbildētājas 2010.gada 5.jūlijā apstiprinātās Norēķinu kārtības par dabasgāzi mājsaimniecības lietotājiem noteiktajām dabasgāzes diferencētajām patēriņa normām, ņemot vērā dzīvojošo personu skaitu un *apsildāmo platību*.

Lietā ir strīds par prasītājas aprēķinā norādītās apsildāmās platības lielumu, par kuru aprēķināms dabasgāzes patēriņš un kompensācija.

Tiesas kolēģija konstatē, ka nevienā normatīvā aktā nav dots atšifrējums, kas ir "apsildāmā platība".

Prasītāja, veicot izlietotās dabasgāzes aprēķinu, noteikusi, ka ar dabasgāzi apsildāmā platība ir 123 m^2. Apsildāmās platības noteikšanai par pamatu ņemti prasītājai pieejamie kadastra dati, kas telefoniski saskaņoti ar atbildētāju (lpp.88), un saskaņā ar Ministru kabineta 2008.gada 16.decembra noteikumu Nr.1048 "Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi" 59.punktu aprēķinājusi samaksu par izlietoto dabasgāzi par periodu no skaitītāja pēdējās pārbaudes 2011.gada 25.jūlijā līdz dabasgāzes padeves pārtraukšanas dienai 2012.gada 21.martam.

Tiesas kolēģija konstatē, ka lietā nav strīda, ka izlietotās dabasgāzes daudzums mājsaimniecības lietotājiem aprēķināms saskaņā ar 2010.gada 5.jūlijā AS "Latvijas Gāze" apstiprinātās Norēķinu kārtības 1.pielikumā noteiktajām diferencētajām patēriņa normām. Norēķinu kārtības 1.pielikumā noteikta dabasgāzes patēriņa norma m^3 uz kopējās apsildāmās platības 1m^2 (lpp.23).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 92.pantu pierādījumi ir ziņas, uz kuru pamata tiesa nosaka tādu faktu esamību vai neesamību, kuriem ir nozīme lietas izspriešanā. Savukārt 95.panta otrā daļa nosaka, ka faktus, kurus saskaņā ar likumu var pierādīt tikai ar noteiktiem pierādīšanas līdzekļiem, nevar pierādīt ne ar kādiem citiem pierādīšanas līdzekļiem.

Pirmās instances tiesa, nosakot kopējo atbildētājai piederošā nekustamā īpašuma apsildāmo platību, vadījusies no publiski pieejamiem Kadastra informācijas sistēmas datiem, norādot, ka atbildētājas nekustamā īpašuma tehniskajā pasē norādītā telpu grupa, kura tiek apzīmēta kā dzīvojamā platība ar apkuri, nav identificējama ar dzīvojamās mājas kopējo apsildāmo platību Norēķinu kārtības par dabasgāzi mājsaimniecības lietotājiem 1.pielikuma izpratnē.

No lietas materiālos esošās atbildētājas iesniegtās Nekustamā īpašuma /adrese/, tehniskās pases redzams, ka nekustamā īpašuma lietderīgā platība sastāda 120 m^2, savukārt ar apkuri aprīkotā platība sastāda 57,2 m^2 (lpp.66). Tiesa kolēģija ņem vērā, ka lietā esošā nekustamā īpašuma tehniskā pase nav sastādīta uz pārkāpuma konstatēšanas brīdi un nav zināms, kāda ir aktuālā situācija. Bez tam, nav pamata "ar apkuri aprīkoto platību" uzskatīt par apsildāmo platību.

Apelācijas sūdzības iesniedzējas arguments, ka gāzes patēriņš daudzu gadu garumā ir vienāds, nevar būt par pamatu prasības noraidīšanai, jo lietā konstatēts, ka gāzes patēriņa skaitītājs bojāts, kā rezultātā radīta iespēja dabasgāzi patērēt bez maksas, par ko paredzēta atbildība saskaņā ar Ministru kabineta 2008.gada 16.decembra noteikumiem Nr.1048 "Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi".

Prasītāja nosūtījusi atbildētājai 2012.gada 11.aprīļa vēstuli Nr.20-4-3.1/1211 par dabasgāze padeves pārtraukšanu, aicinot atbildētāju līdz 2012.gada 17.aprīlim sniegt informāciju par gazificētajā objektā dzīvojošo personu skaitu un apkurināmo platību (lpp.83-84). Nesaņemot atbildi, prasītāja veikusi parāda aprēķinu un atbildētājai nosūtījusi 2012.gada 18.jūnija pretenziju Nr.20-4-3.7/8277P par parādu Ls 3626,77 (lpp.20).

Lietā nav pierādījumu, ka 2012.gada 11.aprīļa vēstule atbildētājai nosūtīta un viņa noliedz, ka vēstuli būtu saņēmusi, taču tiesas kolēģija ņem vērā, ka atbildētāja apelācijas sūdzībā atzinusi, ka ir saņēmusi 18.06.2012. pretenziju par parādu Ls 3626,77. Minētajā pretenzijā prasītāja ir norādījusi uz to, ka atbildētāja nav iesniegusi īpašuma inventarizācijas plānu, pēc kura veicams parāda aprēķins (lpp.20-21). Lai gan neviens likumdošanas akts nenosaka atbildētājai pienākumu iesniegt inventarizācijas plānu, atbildētāja neiesniedza nevienu dokumentu, kas pierāda apsildāmo platību, tāpēc prasītājs pamatoti vadījies pēc tam pieejamās informācijas.

Tiesas kolēģijai nav pamata neticēt ierakstam klientu apkalpošanas sistēmā, no kura redzams, ka Gāzes uzskaites un norēķina departamenta darbiniece ir precizējusi ar atbildētāju informāciju par apsildāmo platību un tā saskaņota 123 m^2 (lpp.88).

Atbildētāja līdz 2013.gada 8.jūlijam, kad tiesā celta prasība par parāda piedziņu, pretenzijas pret aprēķināto summu nav cēlusi, nav arī griezusies pie prasītāja, lai pārliecinātos par aprēķina pamatotību, kā arī nav iesniegusi prasītājai pierādījumus, ka aprēķinātā iekļautā apsildāmā platība neatbilst faktiskajai situācijai.

Atbildētājas apgalvojums, ka viņa izmanto alternatīvo apkuri – "Jotuļ" krāsniņu uz uzrādītā "Jotuļ" garantijas karte nevar ietekmēt lietas izskatīšanas rezultātus, jo lietā nav pierādījumu, kur tieši iegādātā krāsniņa uzstādīta un, ka tā tiek izmantota strīdus apdzīvojamo telpu apsildīšanai.

Novērtējot šos apstākļus kopumā Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka AS "Latvijas Gāze" prasība pret /pers. A/ par parāda piedziņu sprieduma pārsūdzētajā daļā ir apmierināma un no atbildētājas prasītāja labā piedzenams parāds 3186,68 EUR.

Vienlaicīgi tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa izvērtējusi lietā esošos pierādījumus un taisījusi pamatotu, lietā konstatētajiem faktiskajiem apstākļiem atbilstošu spriedumu. Tam apstāklim, ka sprieduma motīvu daļā norādīts, ka prasība apmierināma daļēji, bet rezolutīvajā daļā prasība apmierināta pilnībā nav izšķiroša nozīme lietā, jo pirmās instances tiesa ir motivējusi un pamatojusi prasības apmierināšanu, saistot lietā esošos pierādījumus ar materiālo tiesību normām.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41., 42.pantu no atbildētājas prasītāja labā piedzenami tiesas izdevumi 445,89 EUR (valsts nodeva 441,19 EUR + ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 EUR) un par labu valstij piedzenami izdevumi par tiesas pavēstu nosūtīšanu apelācijas instances tiesā 10,19 EUR.

Vadoties no Civilprocesa likuma 8., 97., 193., 195., 204.[1], 430., 432., 434.pantiem Civillietu tiesas kolēģija

n o s p r i e d a :

Akciju sabiedrības "Latvijas Gāze" prasību pret /pers. A/ par parāda piedziņu apmierināt.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu akciju sabiedrībai „Latvijas Gāze", reģistrācijas Nr.40003000642, parādu 3186,68 EUR (trīs tūkstoši viens simts astoņdesmit seši *euro* un 68 centi).

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu akciju sabiedrībai „Latvijas Gāze", reģistrācijas Nr.40003000642, tiesas izdevumus 445,89 (četri simti četrdesmit pieci *euro* 89 *centi*), un par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus par tiesas pavēstu nosūtīšanu 10,19 EUR (desmit *euro* 19 centi).

Noteikt /pers A/termiņu sprieduma labprātīgai izpildei desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 30 dienu laikā Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Kurzemes apgabaltiesā un iemaksājot 284,57 EUR drošības naudu.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese R.Vīva

Tiesnese A.Klaiše

Tiesnese Z.Zaiceva